

Is dit niet het vasten dat ik verkies: misdadige ketenen losmaken, de banden van het juk ontbinden, de verdrukten bevrijden, en ieder juk breken? Is het niet: je brood delen met de hongerige, onderdak bieden aan armen zonder huis, iemand kleden die naakt rond loopt, je bekommeren om je medemensen?

Gemeente van onze Here Jezus Christus, het vandaag tien jaar geleden dat leden van Al Qaida met vliegtuigen de Twin Towers invlogen en daarmee zichzelf en duizenden anderen om het leven brachten. 9/11 2001 of 11 september 2001 is een datum die in het collectieve geheugen van de mensheid gegrift staat. De oorlog aan het terrorisme werd verklaard en de wereld zag er na die dag anders uit dan ervoor.

Er is niets dat dergelijke gruwelijke daden kan rechtvaardigen, ook al geloofden deze mensen misschien dat ze een plaatsje in het paradijs zullen krijgen door zoveel onschuldige mensen, mannen vrouwen en kinderen de dood in te sleuren. Onbegrijpelijk hoe mensen tot dergelijke daden komen en nog steeds gebeurt het dat mensen in naam van Allah zichzelf en anderen de dood injagen en dit als een heldendaad zien die door God beloond wordt.

Hoe anders leren wij vandaag uit de bijbel waar het de Here God zelf is die pal staat voor allen die op misdadige wijze gevangen zitten. Die gebonden zijn in onderdrukkende systemen. Mensen die gebukt gaan onder een juk dat God niet heeft opgelegd. Van de God van Israël mogen we leren dat ons niet de wraak toekomt en de vergelding, maar alleen aan God.

Maar dat wij vurige kolen op de hoofden van onze vijanden mogen hopen door liefde te geven. Dat we moeten liefhebben die ons vervolgen en naar het leven staan. Dat is een heel andere boodschap dan die van de jihad. En gelukkig zijn er onder moslims ook tallozen die net als wij dergelijke dingen en terreur verafschuwen. Niet alle moslims denken zo en doen zo. En velen van hen zijn in deze tijd ook op zoek naar een menswaardig bestaan voor ieder en naar vrijheid voor ieder ongeacht geloof of achtergrond.

We leven veel te dicht op elkaar en hebben elkaar te hard nodig om deze wereld leefbaar te houden voor iedereen. Het is daarom in en in triest dat er nog steeds naar de wapens gegrepen wordt en groepen elkaar nog steeds bedreigen en naar het leven staan. Dat er nog steeds onderdrukt en gemarteld wordt, dat er nog steeds hele grote gebieden in de wereld zijn waar geen vrijheid van meningsuiting en vrijheid van Godsdienst is. De geschiedenis leert helaas dat de mens nog steeds niets leert van de geschiedenis.

En toch, toch moeten wij als christenen de moed niet opgeven en blijven werken aan een rechtvaardige wereld. Een wereld waarin Gods gerechtigheid plaatsvindt. Een wereld waarin opgekomen wordt voor de arme, voor de verdrukte, voor de naakte, de hongerige, hen die gevangen zijn om gewetens wil, hen die op misdadige wijze worden gemarteld en gedood.

Het gedeelte dat we uit Jesaja hebben gelezen is de stem van God zelf die middels Jesaja roept en schreeuwt om gerechtigheid. Want Israël was Gods gerechtigheid vergeten. O ja ze waren wel godsdienstig, ze hielden wel hun vastendagen, maar ze gingen aan Gods rechtvaardige voorschriften voorbij. Er is kennelijk zoveel vroomheid in de wereld wat niet de ware vroomheid is. Zoveel uiterlijke Godsdienst. Zoveel Godsdienst, zonder een verlangen werkelijk God te dienen en datgene te doen wat God behaagt. Zoveel 'feel good religie', zonder dat je datgene doet wat God echt verlangt.

Misschien moeten we daarom religiositeit goed onderscheiden van godsdienstigheid, religie van godsdienst. Je kunt een religie aanhangen zonder God echt te dienen. Aan religie heeft God niks. God zit niet te wachten op allerlei uiterlijke vroomheid zonder een vroomheid die zich in daden van liefde en medemenselijkheid uit. Dat blijkt wel heel duidelijk uit het vasten dat Israël in de dagen van Jesaja verkoos.

De dagen van onthouding van voedsel, met gebogen hoofden rondlopen, met een rouwkleed rondgaan, somber gekleed, neerliggen in het stof. Ik ellendig mens. Maar daar zit God helemaal niet op te wachten. Misschien dachten de Israëlieten wel dat God dit allemaal geweldig vond. Maar ze hadden het mis.

Wat ging er dan fout bij hun religiositeit, ze verlangden toch naar Gods nabijheid door al die vrome dingen te doen, door te vasten, door God dag en nacht te zoeken in het gebed, door verlangend te zoeken naar wat God nu eigenlijk wil. Dat zijn toch allemaal mooie vrome dingen? Daar zou God toch blij om moeten zijn? Maar Jesaja moet luidkeels uitroepen: Is dit het vasten dat Ik, God van Israël verkies? Nee, nee, het gaat mij Here God om heel andere dingen.

Het vasten dat Ik verkies is misdadige ketenen losmaken, de banden van het juk ontbinden, de verdrukten bevrijden en ieder juk breken. Dat is je brood delen met de hongerige, onderdak bieden aan armen zonder huis, iemand kleden die naakt rondloopt, je bekommeren om je medemensen. Dat is het vasten dat Ik, jullie God verkies! Dat is de ware godsdienst, omzien naar de weduwen en wezen in hun druk. Dat is de gerechtigheid die Ik de Here zoek!

Wat deden de Israëlieten? Ze deden het tegendeel! Ze verweten God dat Hij hun bidden en vasten niet opmerkte, maar God had zijn gezicht er van afgewend omdat ze op hun vastendagen nog steeds aan het handeldrijven waren en hun arbeiders afbeulden. Omdat ze op hun vastendagen nog steeds aan het strijden en ruziën waren en zelfs met elkaar op de vuist gingen.

Nou als je op die manier vast, geloof dan maar niet dat je stem gehoord wordt, hoe vroom je ook bid en vast. Hoezeer je ook allerlei religieuze voorschriften naleeft. God haat een dergelijke godsdienstigheid die niet gegrond is in de praktijk van het leven, hoe je met je medemensen omgaat. Het allerbelangrijkste voor God zijn de relaties in het leven. In welke relatie je tot je medemens staat, in welke relatie je staat tot zijn schepping.

Al die relaties beschouwt God als tekenen waarin al dan niet de ware Godsdienst tot uitdrukking komt. Natuurlijk heeft Godsdienstigheid ook met geloof in God te maken, met de leer en met het naleven van regels, met het gebed, met vasten en bidden, met lofprijzing en aanbidding. Maar je offer van al die dingen wordt pas aanvaard, als je God liefhebt in je relaties.

Als je Gods liefde laat zien in je daden naar je medemens. Zo bezien zijn er van god uit gezien denk ik heel wat mensen die niet officieel gelovig zijn meer Godsdienstig dan ze zelf vermoeden. Als mensen van nature doen wat de wet van God van ze vraagt. Het allerbelangrijkste zijn de relaties die we hebben, want alles verdwijnt maar die dingen blijven eeuwig in Gods Koninkrijk.

Eigenlijk geeft Jesaja namens God een blauwdruk van het programma van dat Koninkrijk van God. Hij verteld feitelijk van zo gaat het er in het Koninkrijk van God aan toe. Zo gaan mensen daar met elkaar om. Laten wij als gemeente dus niet denken dat dit alleen voor Israël gold! Het wordt ook tegen ons gezegd, want Jezus zegt namelijk geen andere dingen.

Hij zegt precies hetzelfde als zijn Vader in het Oude Testament en Hij herhaald feitelijk wat Jesaja al namens God gezegd heeft wanneer Jezus spreekt over zijn wederkomst voor de volkerenwereld. Hij zegt: Ik had honger en jullie hebben me te eten gegeven, Ik had dorst en jullie gaven mij te drinken, Ik was een vreemdeling en jullie namen mij op, Ik was naakt en jullie kleedden mij, Ik was ziek en jullie bezochten mij, Ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe.

Tegen mensen die dat gedaan hebben zal Jezus zeggen: in zoverre jullie dit aan een van mijn minste broeders of zusters hebben gedaan, heb je het aan Mij gedaan. Kom en neem deel aan het Koninkrijk dat al voor de grondvesting van de wereld voor jullie bestemd is. De boodschap die Jesaja moest verkondigen, wordt zo door Jezus naadloos overgenomen. God de Zoon is niet anders dan God de Vader.

Jezus standpunt ten aanzien van het doen van gerechtigheid is niet een ander standpunt dan het standpunt van zijn Vader. De wetten van het Koninkrijk van God zijn niet anders dan de wetten van het Koninkrijk van Jezus. Als de Mensenzoon verschijnt zullen we dat merken. Wat leren we hiervan? We leren hiervan dat ware Godsdienst draait om het doen van gerechtigheid in de wereld.

Het Rijk van God is gerechtigheid. Wat is dan onze opdracht in de wereld? Uiteraard is dat allereerst het goede nieuws van het evangelie verkondigen. Het evangelie dat vertelt dat er Eén is die voor de zonden van de wereld gestorven is. Dat er Eén is die alle gerechtigheid volkomen heeft vervuld. Iets waartoe wij totaal niet in staat zijn. Hij heeft alles voor ons gedragen en volbracht in kruis en opstanding. We mogen God dankbaar zijn voor onze redding in Jezus Christus en anderen daarin laten delen, zodat zij de Here Jezus ook leren kennen. We mogen hen de bevrijding van zonde en schuld aankondigen ieder die Jezus aanneemt als Heer en Heiland.

Maar daar mag het niet bij blijven. Het gaat ook om de navolging van Christus. Het gaat ook om doen wat Christus deed. Het gaat ook om bijbelse gerechtigheid in de wereld. Het gaat ook om een levenshouding die past bij onze Godsdienstigheid. Het Koninkrijk van God brengen wij dichterbij als we misdadige ketenen losmaken, duistere banden verbreken, verdrukten bevrijden, hongerigen voeden, de vreemdeling huisvesten, de naakten kleden, als we ons werkelijk bekommeren om onze medemensen. Dan kan het niet anders of er gaan dingen veranderen als we daar als christenen echt werk van maken. God ziet zulke Godsdienst graag. En als je dan vast en als je dan bid en als je dan lofprijst, dan aanvaard God dat als een offer.

Wij kunnen niet zonder de diaconia, zonder de diaconie, zonder de dienst aan de naaste. Jullie, Hans en Maria worden bevestigd als diakenen. Ware diaconie is niet op de centen passen en zorgen dat het vermogen alsmaar blijft groeien. Het is niet het bewaken van de kas, maar ruimhartig geven waar mensen hun gaven voor hebben gegeven en God zal dan weer voorzien.

Ware diaconie is omzien naar de weduwen en wezen in hun druk. Omzien naar hen die arm, hongerig en naakt zijn. Banden verbreken en verdrukten bevrijden. De vreemdeling huisvesten, de werkelijke bekommernis om je medemensen dat is de ware diaconie. Liefde en zorg die uitgaat naar de zwaksten onder ons, naar mensen die snakken naar recht. Hongeren naar gerechtigheid. De avondmaalstafels die jullie mogen bedienen moeten een verlenging krijgen tot in de wereld. Waar we het brood breken en delen in Christus naam mag nooit de diaconia, de dienst aan de naaste worden vergeten. De diaconia is het evangelie dat metterdaad verkondigd wordt. Het evangelie dus in de daad.

God heeft in zijn Woord daar een blauwdruk voor gegeven hoe Hij het graag ziet, wat de ware Godsdienst is. Wij bidden als gemeente dat jullie als diakenen ons daarin helpen om die opdracht tot het doen van gerechtigheid in de wereld verstaan. Herinner de gemeente maar vaak aan die opdracht bij het avondmaal, maar ook in de doelen waarvoor jullie de gaven inzamelen.

Maar ook concreet in wat we voor onze naasten kunnen doen in projecten en dienstbetoon. Sta maar profetisch in de gemeente, net als Jesaja en Jezus als je de gemeente herinnert aan haar opdracht tot doen van gerechtigheid. Aanbidding en lofprijzing, vasten en bidden, Godsdienstigheid, eredienst en woordverkondiging, ze kunnen niet zonder de diaconia, niet zonder dienstbetoon, niet zonder werken van barmhartigheid en gerechtigheid.

Houdt de gemeente bij de les als het gaat om deze dingen, zet ze telkens weer op de agenda. Want Jezus zal er naar vragen wat we gedaan hebben voor zijn minste broeder of zuster, voor onze naaste. Als wij leven in gerechtigheid dan zal de Heer ons voortdurend leiden, ons verkwikken in dorre streken, dan zullen we zijn als een bron die nooit opdroogt, dan zullen we genoemd worden hersteller van muren, herbouwer van straten. Dan zullen we met vreugde Gods dag in ere houden. Samen met Israël het beloofde land in bezit nemen. Met Abraham Izaak en Jacob aan Gods maaltijd aanliggen in het Koninkrijk en de wijn met Jezus nieuw drinken als Hij komt. Amen.